

råd til hr. Thulesen Dahl blot være, at jeg tror, man skal passe på ikke at skrælle bananen, før end man har plukket den.

Jacob Haugaard (UP):

Hr. Bertel Haarder undrede sig også over, at denne her debat kunne tage så lang tid, og jeg har da også været ved at få bananen galt i halsen. Alle de korte bemærkninger kommer sig jo af, at nu er pressen gået. Så det er jo det med at benytte sig af de korte bemærkninger.

Men bananer – det er jo sammen med tobak og kaffe sådan noget jeg mindes som fredssymboler; noget mine forældre talte om med stor pietetsfølelse.

Jeg synes, at denne her sag symboliserer, at vi vil det så godt, og så bliver det faktisk enormt skidt. Vi vil nogle enormt fattige lande det virkelig godt, og vi vil enormt gerne hjælpe dem lidt på fode, og jeg synes altså, at det er endnu et eksempel på, at man kan sige, at ulands-hjælpen havner i grossererens lomme i stedet for.

De dér kvoteordninger – det er åbenbart ikke kun bananer, de ikke rigtigt fungerer på. Det er åbenbart også fisk, man skal stå og hælde over bord. Samtidig er jeg også sådan lidt forvirret over regeringen; det virker, som om den vil gå af på grund af en banan. Det kan da ikke passe. Det kan jeg ikke tro.

Altså dette her er jo den eneste måde at gøre opmærksom på noget i politik. Det er det jo åbenbart. Det er, når man stiller tingene helt på spidsen.

Og som sagt bliver det her først til noget i år 2001, hvis det bliver ændret. Det er ikke et vink med en vognstang, men det er et vink med en piberenser.

Jeg har en forhåbning om – det er jo en førstebehandling – at i andenbehandlingen vil folk sætte sig og snakke sammen. Der må da vel være en eller anden form – jeg synes, fru Elisabeth Arnold havde nogle klare synspunkter, og jeg synes i det hele taget, der kom mange frem – eller en eller anden måde; jeg ved ikke, om man kan stække de store lidt og lade pengene ende hos de fattige. Men altså indtil videre står jeg fast på min støtte, men jeg er da til at rokke.

Kent Kirk (KF):

Jeg skal ikke forlænge debatten, men jeg vil gerne på vegne af forslagsstillerne sige tak for en interessant debat. En debat, som vi jo har haft i

Europaudvalget mange gange, men som vi nu også har fået hernede i Folketingssalen. Og jeg vil takke alle dem, der står bag beslutningsforslaget, for, at de stadig væk står bag, og at de har været så klare i deres meldinger. For det er jo det afgørende: hvis vi skal have ændret politikken her, så må vi ikke begynde at blive nervøse. Så skal vi stå fast og vise regeringen, at der er en anden politik end den, regeringen har stået for. Så jeg takker for en god og fornuftig debat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 226: Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Kongeriget Danmarks regering og Republikken Argentinas regering.

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 27/3 96).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 8 og 9 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 227: Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Kongeriget Danmarks regering og Den Russiske Føderations regering.

Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 27/3 96).

9) Første behandling af lovforslag nr. L 228: Forslag til lov om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem Kongeriget Danmarks regering og Ukraines regering.
Af skatteministeren (Carsten Koch).
(Fremsat 27/3 96).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Lis Greibe (S):

Vi har i dag atter tre lovforslag om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster, og som tidligere bevæger vi os jo et pænt stykke rundt på kloden: Argentina, Rusland og Ukraine.

Med hensyn til Argentina har Danmark ikke tidligere indgået overenskomst, men blot haft en aftale til undgåelse af dobbeltbeskatning af indkomst . . .

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Undskyld, ordfører. Skatteministeren er ikke til stede. Vi kan ikke foretage behandlingen af lovforslagene, medmindre regeringen er repræsenteret.

Jeg er nødt til at afbryde forhandlingen og udsætte mødet, til skatteministeren er i salen. Det genoptages i dag kl. 17.15.

Mødet udsat kl. 17.04

Mødet genoptaget kl. 17.15

Forhandlingen genoptoges.

Fjerde næstformand (Kirsten Jacobsen):

Skatteministeren er nu kommet til stede. Jeg skal gøre skatteministeren opmærksom på, at forhandlingen kun kan fortsætte, når ministeren er til stede i salen.

Lis Greibe (S):

Efter forlydende er det ikke, fordi skatteministeren er gledet i en bananskræl.

Som jeg startede tidligere, så er det jo altså tre lovforslag, vi atter er i gang med om indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster, og vi bevæger os også som tidligere et pænt stykke

rundt på kloden: Argentina, Rusland og Ukraine.

Med hensyn til Argentina har Danmark ikke tidligere indgået overenskomst, men blot haft en aftale til undgåelse af dobbeltbeskatning af indkomst oppebåret ved skibsfarts- og luftfartsvirksomhed.

Hvad angår dobbeltbeskatningsaftalerne med Rusland og Ukraine, er disse afløserer for aftaler indgået i 1986 med det daværende Sovjetunionen. Aftalerne er meget lig hinanden og følger i hovedtrækkene OECD-modellen.

Aftalen med Argentina indeholder dog også elementer fra FN-modellen, der opererer med overenskomster mellem industrilande og udviklingslande.

Incitamentet til at investere i de pågældende lande forøges ved, at beskatningen på tidligere 15 pct. af udbyttet for et selskab i et af landene til en hovedaktionær sænkes til henholdsvis 10 pct. i Rusland og 5 pct. i Ukraine. I aftalen med Rusland er efter dansk ønske medtaget regler, som regulerer beskatningen af indkomst af virksomhed i forbindelse med forskning og udvinning af kulbrinter og mineraler. Specielle hensyn til SAS er medtaget, og alt i alt er de tre indgåede aftaler fordelagtige for erhvervslivet.

I modsætning til OECD-modellen er der efter dansk forhandlingspolitik vedrørende alle tre aftaler som hovedregel kildeskatbeskatning for alle pensioner.

Aftalen med Argentina gælder mindst 6 år, aftalen med Rusland kan opsiges med 6 måneders varsel til udgangen af et kalenderår, mens aftalen med Ukraine løber i 5 år. Disse forskellige opsigelsesaftaler konstaterer jeg uden at ville udlægge dem politisk.

Dagens tre lovforslag er en del af bygen af Folketingets godkendelser af dansk tiltrædelse af dobbeltbeskatningsaftaler, og som ved de foregående anser Socialdemokratiet også dagens tre for gennembearbejdede og uproblematiske.

Vi vil støtte lovforslagene og arbejde for en hurtig udvalgsbehandling.

Svend Aage Jensby (V):

Venstre er enig i de synspunkter vedrørende det faktiske indhold af overenskomsterne, der er til behandling, som Socialdemokratiets ordfører har fremhævet.

Venstre kan støtte forslagene.

Brian Mikkelsen (KF):

Skatteministeriets folk har i forhandlingerne af de her dobbeltaftaler opnået et flot resultat, som Det Konservative Folkeparti kan støtte.

Derfor kan vi selvfølgelig også støtte lovforslagene.

Jes Lunde (SF):

Generelt er det jo meget fornuftigt at lave dobbeltbeskatningsaftaler med andre lande, så man får en fair behandling af virksomheder, der arbejder over landegrænserne, og samtidig kan sådan nogle aftale her også bruges til at hindre en skattemæssig spekulation. Det har så også været et vist element i de aftaler her.

Men skatteministeren har også valgt at indlægge det element i aftalerne, at der skal være et incitament for dansk erhvervsliv til at investere i udlandet, og det betyder jo, at man laver en lempeligere beskatning i den forbindelse. Det synes vi i SF godt kan være en lidt diskutabel politik.

I forhold til ulande, i forhold til Østeuropa er det en officiel dansk politik, at vi skal gøre, hvad vi kan for at understøtte den økonomiske udvikling dér, og det synes vi er meget udmærket, men der er jo også andre lande i verden, hvor man måske godt kan diskutere, om der er specielt meget ræson i at give en skatterabat, der tilskynder til, at danske virksomheder flytter arbejdspladser til de lande. Altså, er der en mening i at give skatterabat til at flytte danske virksomheder til Argentina f.eks.? Har det nogen speciel mening? Det synes vi godt vi vil have en diskussion om.

Nu kan man sige, at når regeringen har indgået sådan nogle aftaler med nogle lande her, så er det meget svært at ændre noget som helst i dem, og derfor kan man diskutere værdien af at foretage en behandling af dem i Folketinget, men så kunne vi måske i stedet for bruge lejligheden her til at tage en lidt mere principiel diskussion om, hvad det er for et grundlag, der skal være for de forhandlinger, som regeringen går i gang med med de lande her.

Dér vil vi i hvert fald godt fra SF's side sætte et spørgsmålstejn ved, om man nødvendigvis skal gå efter den størst mulige skattebegunstigelse til enhver tid af hvad som helst af udlandsaktiviteter, hvis det indebærer, at man flytter arbejdspladser væk fra Danmark. Det kan godt være, at vi skal lave nogle favorable ordninger ved ulande og ved Østeuropa for at hjælpe dem i gang, men det er ikke et princip, som

vi er villige til at udstrække til hvor som helst i verden.

Elisabeth Arnold (RV):

Set fra statsmagtens side er der to situationer, som er fuldstændig uholdbare, når det drejer sig om samkvem og samhandel mellem to lande. Det ene er, at beskatningen sker begge steder, det vil sige, at der sker en dobbeltbeskatning, og den anden situation er, at beskatningen ikke sker nogen af stederne. Begge dele er efter radikal opfattelse totalt uacceptabelt, og vi er derfor godt tilfredse med, at ministeren forelægger disse tre dobbeltbeskatningsoverenskomster til Folketingets behandling.

Det er påfaldende, at det er lande, som vi ikke har det helt tætte samkvem med lige i øjeblikket, og man kan da godt i den forbindelse komme med et hjertesuk over, at tingene ikke er helt på plads, når det drejer sig om de lande, vi har allerallermost samkvem med, nemlig Sverige og Tyskland, vores allernærmeste naboer. Dér er tingene ikke helt på plads, men dér har vi selvfølgelig også mange både personer og firmaer, der har aktiviteter i begge lande.

Men fuld tilslutning til de foreliggende lovforslag fra radikal side.

Kim Behnke (FP):

Selv om det for nogle kan forekomme måske tilnærmelsesvis unødvendigt, at Folketinget skal behandle disse dobbeltbeskatningsoverenskomster, så må vi sige i Fremskridtspartiet, at vi er meget tilfreds med, at vi har fået den nye ordning, hvor de individuelt forelægges i Folketinget.

Det er nemlig vigtigt, at Folketinget og offentligheden har fuld indsigt med og i de dobbeltbeskatningsaftaler, der bliver indgået. Det er nemlig vigtigt, at det ikke blot overlades til en minister eller embedsværket at indgå de aftaler, for ofte bliver disse dobbeltbeskatningsaftaler gjort til genstand for offentlig debat, hvis der f.eks. er danske virksomheder, der entrerer i de pågældende lande, eller der er repræsentanter for de pågældende lande, som entrerer i Danmark, og så er det kun godt, at Folketinget har haft muligheden for at have debatten.

I de tre konkrete sager gør ministeren opmærksom på, at der i visse tilfælde kan være en skattebesparelse for danske virksomheder. Vi er måske nok modsat SF af den opfattelse, at det i alle situationer er godt at stimulere danske virksomheder til, at de søger – ikke ud af landet

for at forlade Danmark – men de søger mulighed for at foretage investeringer i andre lande. Det er en god måde for de danske virksomheder at opdyrke eksportmarkeder på, og det er en god måde for danske virksomheder at indhøste erfaringer på.

Med hensyn til de tre konkrete lande, ja, så har vi ingen som helst bemærkninger til aftalen med Argentina; den forventer vi kommer til at fungere uproblematisk.

Men man må nødvendigvis ved sådan en behandling som den her sætte et lille spørgsmålstegn ved både den russiske aftale og den ukrainske aftale.

Vi forventer selvfølgelig, at myndighederne begge steder fuldt ud og loyalt vil efterleve de aftaler, der nu er indgået. Men man kan jo godt have sin tvivl, om embedsmænd i Ukraine og Rusland i det praktiske daglige arbejde vil være så pligtopfyldende, som en dansk skatteembedsmand vil være, når det gælder om at overholde den her aftale.

Vi håber på, at det kommer til at fungere, og vi håber på, at de danske virksomheder, som måtte investere og sende medarbejdere osv. henholdsvis til Ukraine og til det russiske område, får glæde af dobbeltbeskatningsoverenskomsten, og at det ikke er en opgave, som de lokale skattemyndigheder nedprioriterer alt for meget målt i forhold til de mange andre opgaver, svære og store opgaver, man har netop i de lande.

Fremskridtspartiet skal derfor give tilsagn om, at vi kan støtte alle tre forslag; vi glæder os til at se, at ministeren kommer med den næste portion, og i den forbindelse kan jeg da kun give fru Elisabeth Arnold ret. Der er en håndfuld lande, hvor vi stadig væk glæder os til at se resultatet, og det må jo så være op til ministeren at afgøre, hvornår Folketinget skal tage stilling til de aftaler.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten er tilhænger af, at der laves dobbeltbeskatningsaftaler, og at vi også får ryddet op i nogle af de dårlige aftaler, der eksisterer.

Som vi også ved en tidligere lejlighed har sagt, er vi er meget mistroiske over for aftaler, der indeholder muligheder for at lette skatten for virksomheder. Og jeg vil sige, at med hensyn til de tre forslag, vi har i dag, mener jeg sådan set, at de alle sammen indeholder skattelettelser, som vil gøre, at vi vil stemme imod dem. Det vil vi afgøre efter udvalgsbehandlingen, men jeg tror, at det får det udfald.

Hr. Jes Lunde var inde på det med Argentina. Der er jeg helt enig i, at man kan diskutere, om vi overhovedet skal hjælpe Argentina; de får heller ikke ulandsbistand mere. Hvis vi skulle hjælpe nogen i Argentina, så var det nok de allerfattigste og ikke danske virksomheder, der ønsker at investere derovre. Det tror jeg ikke der er nogen grund til.

Hvad angår de to andre aftaler, vil jeg sige, at jeg ikke er sikker på, at det er en god idé at hjælpe de lande ved at give skattelettelser til danske virksomheder, der investerer dér. Jeg tror sådan set, at pengene kunne bruges meget mere fornuftigt.

Men som sagt, vi vil prøve at få tingene lidt uddybet i udvalgsarbejdet, og så vil vi tage endelig stilling.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Ja, jeg skal starte med at beklage, at jeg kom for sent. Jeg skal gøre alt, hvad jeg kan for, at det ikke gentager sig.

Og så skal jeg takke for, at Tinget er kommet med en positiv tilkendegivelse til alle tre lovforslag. Jeg kan sige, at det måske er lidt kedeligt, at SF og Enhedslisten ikke slutter op, men jeg er selvfølgelig klar til at besvare alle spørgsmål, som de måtte stille.

Til hr. Frank Aaen vil jeg dog sige, at når man siger, at det ikke er sikkert, at man skal støtte særligt Argentina og måske heller ikke de øvrige lande og i stedet bruge energien på de allerfattigste lande, så mener jeg ikke, at det ene udelukker det andet. Men hertil vil jeg jo i øvrigt sige, at det forholder sig ikke sådan, at der sådan med rund hånd øves støtte til forskellige lande, vi indgår dobbeltbeskatningsoverenskomster med.

Det er først og fremmest aftaler indgået mellem to suveræne stater med hver deres interesser indgået efter et ofte langsomt og besværligt forhandlingsforløb, hvor der må gives og tages og sælges, og udgangspunktet er de internationalt knæsatte modeloverenskomster. Og jeg synes, der skal meget til, før vi begynder at fravige modeloverenskomsterne sådan systematisk ud fra forskellige hensyn. Jeg synes, det er godt, at man har så meget harmoni som muligt i det internationale samkvem, også på dobbeltbeskatningsoverenskomstområdet.

Med disse ord vil jeg så håbe på en hurtig og god udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 116:

Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af myndighedernes handlinger eller undladelser i forbindelse med selskabstømning m.v.

Af Frank Aaen (EL) og Søren Søndergaard (EL). (Fremsat 21/3 96).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Det forslag, der her er til behandling, går ud på, at Folketinget i henhold til forretningsordenens § 7, stk. 6, skal nedsætte et særligt udvalg på 17 medlemmer, der skal afgive en beretning om begivenhedsforløbet hos myndighederne i forbindelse med selskabstømning og anden økonomisk kriminalitet m.v.

Hvis emnet skal omfatte også al anden form for økonomisk kriminalitet, er det i hvert fald meget omfattende, men meningen er vel også, at det alene er spørgsmålet med relation til selskabstømnings, der skal i betragtning. Selv i så fald kan det imidlertid være svært at drage præcise grænser for undersøgelsen. Der er jo, som også læserne af dagspressen vil vide, f.eks. Jyllands-Postens omfattende behandling af emnet i går, tale om et langt og vidtstrakt forløb fra den spæde start i midten af 1980'erne, hvor nogle få selskaber blev opkøbt med henblik på misbrug af skattegodtgørelsesordningen, til begyndelsen af 1990'erne, hvor det må konstateres, at ca. 1.600 selskaber blev købt og tømt af

ca. 100 selskabstømmere med et tab til følge for de offentlige kasser på ca. 2 mia. kr.

Myndighedernes indsats over for misbruget starter for så vidt tidligt med straffesager og skatteafgørelser, der griber ind over for misbrug af skattegodtgørelsesordningen, indtil denne ordning blev ophævet i 1991.

Den egentlige selskabstømning, der på én gang er mere primitiv, fordi den i sin kerne blot består i at tage af kassen, og mere avanceret, fordi den spiller på en lang række myndigheders praksis og kun bruger skattereglerne som camouflage, nåede sit højdepunkt i perioden 1991-93. Også her blev der tidligt iværksat opklarende initiativer sideløbende med nogle få straffesager, f.eks. guldsagen fra Skibby.

Lovgivningsmæssigt betød skatteomlægningen i foråret 1993 med den aktieavancebeskatning og begrænsning af afskrivningsmulighederne ved leasing en opbremsning, indtil selskabstømmerloven i foråret 1994 bl.a. satte en stopper for udbudet af selskaber, som kunne tømmes.

Anklagemyndighederne har løbende været i gang med forberedelsen af straffesagerne, og i finansloven for 1996 er der bevilget yderligere ressourcer til anklagemyndighedens gennemførelse af disse sager. Der sker også i 1994 afklaring af muligheden for at søge de tabte skattebeløb inddrevet gennem erstatningssager mod de sælgere, der populært sagt i ond tro via salg af skattegæld har høstet de største fordele af transaktionerne.

Den første erstatningssag mod Satair Holding A/S er som bekendt afgjort ved Østre Landsret med en enstemmig afgørelse i november 1995 til fordel for myndighederne. Sagen er indbragt for Højesteret, hvis afgørelse vi håber at få omkring årsskiftet 1996-97.

Der er også i 1994 taget initiativ til at øge samarbejdet mellem de forskellige myndigheder med henblik på at undgå, at det i fremtiden skulle være muligt – som det skete – at holde så omfattende transaktioner skjult så længe, fordi de enkelte myndigheder kun fik kendskab til hver deres lille hjørne af trafikken.

Jeg forstår fremsættelsen af forslaget som et behjertet forsøg på at forhindre gentagelser, og jeg fornemmer også, at forslagsstillerne er af den opfattelse, at myndighederne har været for langsomme til at starte oprydningen i sagskomplekset. Dette sidstnævnte synspunkt minder meget om et synspunkt, som af modparten blev gjort gældende under den nævnte erstatnings-